

EKOŠOLSKI LIST

EŠL- št. 10/29. junij 2020

ZAKLJUČEK KORONA ŠOLSKEGA LETA

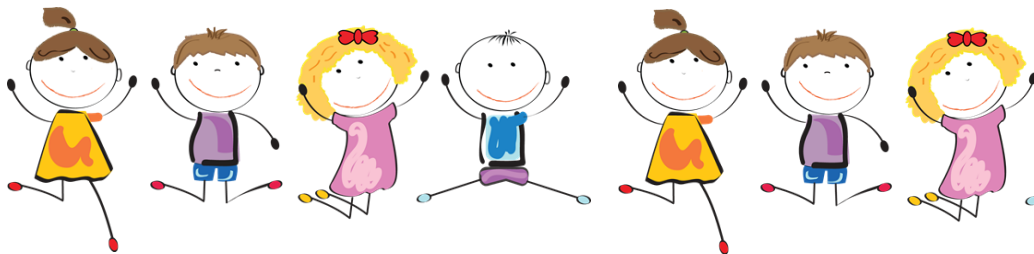
Šolsko leto 2019/2020 nam bo brez dvoma za vedno ostalo v spominu. 16. marca, za večino celo že 13. marca, se je povsem spremenil utečeni šolski, delovni in domači ritem. Ostali smo - doma. Kako se je vsak med nami organiziral, je bilo odvisno od vrste različnih dejavnikov. Za vse pa je bil enak izziv – spremeniti način dela in življenja. Tudi za vse v programu Ekošola.

Zavedali smo se, da ste naši mentorji in ekokoordinatorji zaposleni s prilagajanjem na nov učni proces in delo. Zato smo se trudili, da smo bili v stiku z vami in da smo vas podpirali - kot si vse-skozi prizadevamo tudi sicer v programu Ekošola. Nekatera obstoječa gradiva smo prilagodili, dopolnili smo jih z novimi. Z vse večjim navajanjem na različne spletne platforme je tudi nam uspelo kar nekaj odpovedanih dogodkov prenesti na splet. Z vašo pomočjo smo izvedli webinarje o štirih temah, pri čemer nas je resnično razveselil odziv in sodelovanje. Ponosni smo tudi, da smo izvedli dva zares organizacijsko in tehnično zahtevna dogodka: spletno mednarodno konferenco in državno tekmovanje v Ekokvizu za OŠ.

Hvala vsem za sodelovanje, za vse predloge in povratne informacije. V programu Ekošola že snujemo novo šolsko leto. Ne glede na to, ali bomo še kar omejeni s stiki v živo, ga bomo izvedli v tesnem sodelovanju z vami. Ker se v zadnji tretjini nismo mogli srečati, so naše želje na začetku počitnic toliko bolj iskrene.

Ker ste bili v času učenja na daljavo med tistimi, ki ste bili najbolj »priklopljeni«, vam tokrat želimo povsem »odklopljene« počitniške dni. In nič ni narobe, če ne počnete – ničesar!

Ekipa programa Ekošola

KOLENDAR DOGODKOV:

9.–11. julij	2. srečanje koordinatorjev programa Ekošola in članov projekta Erasmus+ HOB's Adventure, Terme Čatež. Več
28. september
Laško	Konferenca koordinatorjev programa Ekošola, Thermana

Vsebina:

Spletni seminarji

2

Zmagovalci
Ekokviza OŠ 2019/2020

3

EKOFAČA!

Zaključeni projekti:
Raziskovalni biotske razno-
vrstnosti

Odpadkom dajemo novo
življenje

4/5

Misija: Zeleni koraki

Pridruži se projektu

EKOŠOLA MERI ODTIS CO₂

6

EKO SKLAD

SLOVENSKI OKOLJSKI
JAVNI SKLAD

Program dela za šolsko leto

SPLETNI SEMINARJI

V programu Ekošola smo v juniju pripravili tri spletne seminarje:

Zdrav in aktiven življenjski slog zaposlenih v vzgoji in izobraževanju

Webinar o zdravem in aktivnem življenjskem slogu v vzgoji in izobraževanju je potekal 27. maja. Predavateljica Nataša Račič, ki je tudi osebna trenerka in svetovalka o prehrani, je spregovorila o pomenu mikro in makro hranil, o pomenu vode, mikrobiotov (pomembnih za dober imunski sistem), o debelosti ter boleznih, povezanih z njo, o prehranski in gibalni piramidi ter o priporočilih za zdravo življenje. Posnetek predavanja si lahko ogledate [tukaj](#).

Kako pripraviti video prispevek?

Kateri so glavni koraki od izbire teme do montaže video prispevka in na kaj moramo biti pozorni pri pripravi video prispevka, je 3. junija predstavila Dženi Rostohar iz OŠ Leskovec pri Krškem, koordinatorica programa Mladi poročevalci za okolje, ki organizira tudi filmske delavnice za učence in učitelje. Posnetek webinarja si lahko pogledate [tej povezavi](#), odgovore na dodatna vprašanja slušateljev pa [tukaj](#).

Osončje in ostali svetovi v vesolju

4. junija 2020 je svoja znanja o planetih, Soncu, o življenju v vesolju in potovanju Sonca po vesolju delil strokovnjak Sebastijan Jakša iz Odiseje. Posnetek enournega popotovanja po osončju in življenju na Zemlji si lahko ogledate na [povezavi tukaj](#).

Mednarodna konferenca »Z lokalno pridelano hrano in gibanjem do zdravega življenjskega sloga« - izvedena v celoti preko spleta

ZBORNİK PRISPEVKOV

III. mednarodne strokovne konference
zaposlenih v vzgoji in izobraževanju

”Z lokalno pridelano hrano in gibanjem
do zdravega življenjskega sloga”

8. - 10. junija 2020

Od 8. do 10. junija 2020 smo organizirali spletno mednarodno konferenco »Z lokalno pridelano hrano in gibanjem do zdravega življenjskega sloga«. Na njej so sodelovali učitelji, vzgojitelji, mentorji in ekokoordinatorji, ki jih zanima zdrava in varna prehrana, gibanje, odgovorno prehranjevanje, zmanjševanje zavržene hrane, zdrav način življenja, pohodništvo, lokalno pridelana hrana, tradicionalni slovenski zajtrk, podnebne spremembe in učenje na prostem.

Primere dobre prakse so poleg vzgojiteljev, učiteljev in profesorjev predstavili tudi strokovnjaki iz Estonije, Srbije, Hrvaške ter domači strokovnjaki: prof. dr. Jana Ambrožič Dolinšek s Fakultete za naravoslovje in matematiko iz Maribora, doc. dr. Črtomir Matejek s Pedagoške fakultete iz Maribora ter doc. dr. Stojan Kostanjevec s Pedagoške fakultete iz Ljubljane. V [Zborniku prispevkov III. Mednarodne strokovne konference zaposlenih v vzgoji in izobraževanju](#) je predstavljenih 84 izbranih primerov iz vrtcev, osnovnih in srednjih šol za spodbujanje gibanja in zdravega načina prehranjevanja otrok, učencev in dijakov.

ZGODNJE NARAVOSLOVJE - TEMELJ ZA TRAJNOSTNI RAZVOJ

Letošnji zbornik projekta Zgodnje naravoslovje temelj za trajnosti razvoj je že dvanajsti po vrsti, v katerem so predstavljene dobre prakse ekovrtcev s poudarkom na okoljskih izobraževalnih pristopih. Ključno vlogo pri izoblikovanju okoljske zavesti pri otrocih ima narava kot prostor za učenje in priložnost za raziskovanje.

V zborniku so predstavljeni projektne vsebine in njihovi rezultati iz naravoslovnih tematskih sklopov na področja naravoslovja v šolskem letu 2019/2020.

Zborniki so objavljeni na spletni povezavi www.ekosola.si/gradiva.

Zmagovalci letošnjega Ekokviza za OŠ so učenci iz OŠ Leskovec pri Krškem

Letošnje državno tekmovanje v ekoznanju Ekokviza za OŠ smo zaradi epidemije COVID-19 prestavljali in ga že skoraj odpovedali. A po povratku vseh osnovnošolcev v šolske klopi smo se odločili, da državno tekmovanje vendarle izvedemo. Na njem se je v izbranih ekotemah pomerilo devet regijskih zmagovalnih ekip. Na državnem tekmovanju je zmagala ekipa Leskovec 1 iz OŠ Leskovec pri Krškem, drugo mesto je zasedla ekipa Ekošturci2 iz OŠ Šturje, tretje mesto pa je pripadlo ekipi OŠ Dušana Bordona Semedela z imenom 10. ekipa.

Državno tekmovanje je potekalo v celoti prek spleta v dveh delih. V prvem delu državnega tekmovanja so ekipe odgovarjale na 30 vprašanj (na enak način kot na šolskem tekmovanju). Vsak pravičen odgovor je bil vreden eno točko. V drugem delu državnega tekmovanja se je pomerilo vseh devet ekip med seboj, in sicer v treh skupinah po tri ekipe. Ekipe znotraj skupine so tekmovali po principu izbiranja vprašanj iz nabora 20 skritih vprašanj. V treh polfinalnih skupinah so zmagale ekipe OŠ Leskovec pri Krškem, OŠ Šturje in OŠ Dušana Bordona Semedela Koper. Po sedmih zastavljenih vprašanjih je zmagovalka letošnjega ekokviza postala ekipa Leskovec 1 iz Osnovne šole OŠ Leskovec pri Krškem.

Vsem tekmovalkam in tekmovalcem, njihovim mentoricam in mentorjem, posebej pa zmagovalni ekipi, iskreno čestitamo, saj je bilo že za uvrstitev na državno tekmovanje potrebno pokazati veliko ekoznanja.

Rezultati pisnega dela

Mesto	Ekipa	Šola	Točke	Čas
1.	leskovec 1	OŠ Leskovec pri Krškem	29	5,53
2.	ekosturci2	OŠ Šturje Ajdovščina	28	5,02
3.	10. ekipa	OŠ Dušana Bordona Semedela Koper	27	11,62
4.	dobrepoljci5	JVIZ OŠ Dobrepolje	25	8,25
5.	eko4	OŠ Puconci	24	19,53
6.	pametne celice	OŠ Železniki	21	7,27
7.	ledinci9	OŠ Ledina	20	13,25
8.	skvarče4	OŠ Ivana Skvarče	19	8,1
9.	ekobrihtologi	I. OŠ Celje	16	11,7

Končni rezultati:

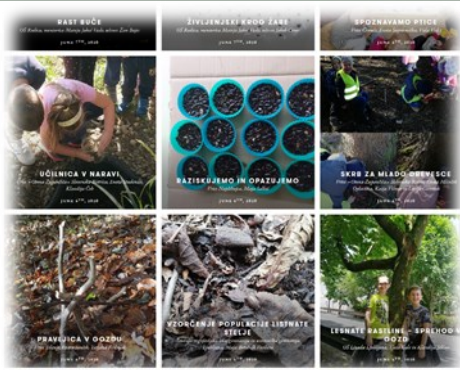
1. OŠ Leskovec pri Krškem
2. OŠ Šturje
3. OŠ Dušana Bordona Semedela
4. OŠ Dobrepolje
5. OŠ Puconci
6. OŠ Železniki
7. OŠ Ledina
8. OŠ Ivana Skvarče
9. I. OŠ Celje

mesto po pisnem delu	PRVA SKUPINA	1	2	3	T	FINALE	ZMAGOVALEC
1	OŠ Leskovec pri Krškem - leskovec 1	1	1	4	6		
9	I. OŠ Celje - ekobrihtologi	1	0	2	3	leskovec 1	
4	OŠ Dobrepolje - dobrepoljci5	1	1	3	5		
	DRUGA SKUPINA	1	2	3			
2	OŠ Šturje - ekosturci2	1	1	4	6		
8	OŠ Ivana Skvarče - skvarče4	1	2	0	3	ekošturci2	leskovec1
5	OŠ Puconci - eko 4	3	1	0	4		
	TRETJA SKUPINA	1	2	3			
3	OŠ Dušana Bordona Semedela - 10. ekipa	0	1	3	4		
7	OŠ Ledina - ledinci 9	1	2	0	3	10. ekipa	
6	OŠ Železniki - pametne celice	1	3	0	4		

ZAKLJUČENI PROJEKTI

Raziskovalci biotske raznovrstnosti: 5 let – 260 vrtcev in šol – 500 aktivnosti - 1.500 učiteljev/mentorjev 12.000 otrok iz cele Slovenije

Mednarodni projekt je potekal v skupaj 12 evropskih državah, zato so vnaprej pripravljena gradiva in pripomočke testirali in prilagajali v vsaki državi glede na lokalne posebnosti. Program Ekošola je v Sloveniji kot pomoč mentorjem za izobraževanje otrok pripravil t. i. »identifikacijske ključ« za rastline in živali, ki so bili prilagojeni tistim, ki jih uporablja organizacija Kew (kraljevi botanični vrtovi iz Londona) v Velikem lovu na rastline.

V vrtcih in šolah so na začetku projekta z anketo, prilagojeno starostni skupini otrok, preverili poznavanje in odnos do lokalne biodiverzitete. Posamezne skupine otrok in učencev so izbrale habitat za opazovanje ter izdelale zemljevide in makete opazovanih območij. Zabeležili so vrste živali in rastlin. Zatem so opazovali, kako letni časi in različni drugi dejavniki vplivajo na vrstno bogastvo ali število osebkov določene vrste rastline ali živali. Z ugotovitvami, risbami in fotografijami so dopolnjevali prvotno izdelane zemljevide in makete. Opazovali so različne habitate, likovno ustvarjali, sadili drevesa, postavljali ptičje krmilnice in netopirnice, skrbeli za žuželke s pravimi žuželčjimi hoteli, razvrščali živali in rastline v sisteme, proučevali različne življenjske kroge živali in rastlin, sodelovali z gozdarji in lovci ter se odpravili na raziskovalne pohode z lupami.

V projektu je nastalo veliko zanimivih zgodb in dogodkov, zbranih na povezavi <https://slovenia.exposure.co/> («exposure» je angl. izraz za 'izpostaviti').

190 izdelkov je dalo odpadkom novo življenje

V nagradnem natečaju projekta Odpadkom dajemo novo življenje je sodelovalo 68 ustanov z več kot 190 različnimi izdelki. Učenci so z različnimi likovnimi tehnikami ustvarjali izdelke iz vsaj ene od izbranih vrst odpadne embalaže (plastika, papir in karton, kovina). Tako so na primer izdelovali: korita za rože, napisali »reciklirano« pravljico Sadna kupa, čebelnice in njihov dom – čebelnjak ter pesem Okolje varuj. Prav tako so naredili nekaj praktičnih izdelkov, ki jih uporabljamo vsakodnevno: drobižnico, vrečke iz blaga za večkratno uporabo in pogrinjke. Nastalo je kar nekaj didaktičnih pripomočkov: dijaki so iz zamaškov izdelali matematični učni pripomoček – Pitagorov izrek, učenci s prilagojenim programom pa so izdelali didaktični pripomoček za utrjevanje prvih glasov v besedi, črk in za učenje abecede ter spomin.

Zmagovalci natečaja:

Vrtci	
1.	OŠ Jurija Vega Moravče, VVE Vojke Napokoj
2.	Vrtec Murska Sobota
3.	Vrtec Jožice Flander
OŠ	
1.	OŠ Zbora Odposlancev Kočevje
2.	OŠ Prevole
3.	OŠ Franceta Bevka Ljubljana
SŠ	
1.	ŠC PET
2.	Srednja šola Zagorje
3.	SŠ za gostinstvo in turizem Maribor
Posebna kategorija	
1.	OŠ Brinje Grosuplje, PŠ s PP
2.	OŠ IV Murska Sobota
3.	OŠ Kozara Nova Gorica
3.	OŠ Roje

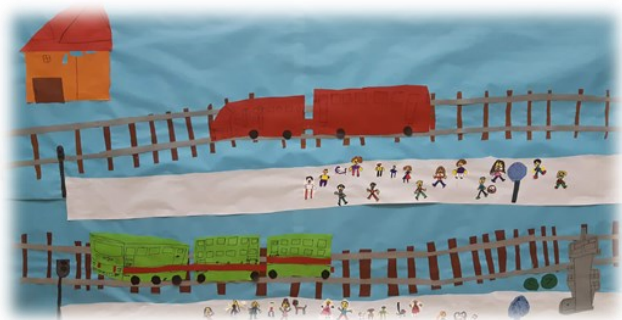
Misija: Zeleni koraki prispeva k manjšemu ogljičnemu odtisu in krepi naše zdravje

V projektu Misija: Zeleni koraki 2019/2020 je sodelovalo 1.500 mladih iz 82 ustanov. Razmišljali so, kako izbira prevoznih sredstev vpliva na zeleni svet in s katerimi prevoznimi sredstvi zmanjšujemo ogljični odtis, kako spreminjamo naše vsakodnevne prometne navade na poti v vrtec, šolo, službo in trgovino in katera so vozila trajnostne prihodnosti. Najbolj ustvarjalne likovne izdelke, domiselna tehnično-grafična ustvarjanja in raziskovalno delo o trajnostni mobilnosti smo nagradili.

Izdelki mladih ustvarjalcev so do 26. julija 2020 na ogled v Dvorani A v BTC Cityju Ljubljana.

Zmagovalci projekta Misija: Zeleni koraki 2019/2020 po kategorijah

VRTCI	1.	Vrtec pri OŠ Sveti Tomaž
	2.	Vrtec Pedenjped, enota Sladkosned
	2.	Vrtec Gumbek, OŠ Dolenjske Toplice
	3.	Vrtec pri OŠ XIV. Divizije Senovo
PRVA TRIADA OŠ	3.	Vrtec Ivanjkovci
	1.	OŠ Vransko - Tabor
	2.	OŠ Ivana Skvarče Zagorje
	2.	OŠ Livada Ljubljana
DRUGA TRIADA OŠ	3.	OŠ Rodica
	3.	OŠ Brinje Grosuplje
	1.	OŠ Dob, PŠ Krtina
	2.	OŠ Oskarja Kovačiča in POŠ Rudnik
	2.	OŠ dr. Bogomirja Magajne Divača, PŠ Senožeče
TRETJA TRIADA OŠ	3.	OŠ Louisa Adamiča Grosuplje, PŠ Žalna
	3.	OŠ Šmarje pri Jelšah, POŠ Sveti Štefan
	1.	OŠ Louisa Adamiča Grosuplje
SŠ	2.	OŠ Gornja Radgona
	3.	OŠ Šmartno v Tuhinju
	1.	SŠ Zagorje
POSEBNA KATEGORIJA	1.	CUDV Radovljica
	2.	OŠ Roje
	3.	II. OŠ Žalec
	3.	CUEV Strunjan

MANJ NESREČ IN GNEČ
JE ČE IMA VSAKA
DRUŽINA 1.

Projekt Ekošola meri odtis CO₂ nadaljujemo in nadgrajujemo v šolskem letu 2020/2021

S projektom Ekošola meri odtis CO₂ v slovenske osnovne in srednje ekošole uvajamo merjenje ogljičnega odtisa, ki ga nobena šola v Sloveniji doslej še ni izvajala. S tem namenom pripravljamo t. i. Kalkulator CO₂, ki je poseben pripomoček za učence, dijake in mentorje, da bodo ugotavljali ogljični odtis za razred in šolo. Izračuni, analize, vrednotenja in primerjave rezultatov pa bodo otrokom in dijakom omogočili, da bodo izdelali razredni in šolski načrt ukrepov za zmanjšanje ogljičnega odtisa. Prav tako bodo o tem, kako zmanjšati negativne vplive na podnebne spremembe, ozaveščali tudi vrstnike.

Za podporo mentorjem in za izvajanje aktivnosti v čim večjem obsegu bomo v šolskem letu 2020/2021:

- ⇒ pripravili spletni kalkulator za merjenje ogljičnega odtisa razreda in šole,
- ⇒ pripravili seznam priporočenih ukrepov, gradivo z navodili, nasveti in ponazoritvijo primerov,
- ⇒ izdelali učne in delovne liste za pomoč mentorjem pri izobraževanju in ozaveščanju,
- ⇒ izvedli delavnice za učence in dijake v sodelovanju z energetskimi svetovalci mreže EN.svet,
- ⇒ razpisali natečaj za najboljšo maskoto/logotip projekta,
- ⇒ razpisali natečaj za dobro prakso učne ure po različnih starostnih skupinah (primeri dobrih praks bodo dodani v Ekoskladovnico),
- ⇒ najboljšim razredom/učencem, ki bodo izvedli merjenje ogljičnega odtisa ter dokazali najboljše rezultate pri zmanjševanju izpustov CO₂, podelili naziv Podnebni šampion,
- ⇒ izbrali najbolj aktivne mentorje izobraževanja o podnebnih spremembah in jim podelili naziv Podnebni ambasadorji.

Upamo, da bomo podelili čim več nazivov Podnebni šampion in Podnebni ambasador!

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

*Projekt Ekošola meri odtis CO₂
je financiran s sredstvi
Sklada za podnebne spremembe*

NAČRTUJEMO ŠOLSKO LETO 2020/2021

V programu Ekošola tudi v šolskem letu 2020/2021 pripravljamo vsebine in projekte skladno z usmeritvami FEE (Mednarodne fundacije za okoljsko izobraževanje) in mednarodnega programa Eco-Schools International po metodologiji sedmih korakov. Z delom po sedmih korakih programa Ekošola vsaka ustanova v posameznem šolskem letu pridobi oziroma ohrani mednarodno uveljavljeni okoljski znak ZELENA ZASTAVA.

KLJUČNE ZNAČILNOSTI in AKTIVNOSTI POSAMEZNEGA KORAKA

1. EKOODBOR (vzpostavitev ekoodbora in aktivno delovanje)
2. OKOLJSKI PREGLED (vsebuje deset tematskih sklopov: odpadki, energija, voda, podnebne spremembe, trajnostna mobilnost, hrana, zdrav življenjski slog, okolica ustanove/šolski vrt, biotska raznovrstnost, ohranjanje našega sveta, splošno)
3. EKOAKCIJSKI NAČRT (določanje aktivnosti na podlagi okoljskega pregleda, usmeritev dela za posamezno šolsko leto)
4. NADZOR IN OCENJEVANJE – poročilo (spremljanje in merjenje uspešnosti zastavljenih ciljev)
5. KURIKULUM – DELO PO UČNEM NAČRTU (vključevanje okoljskih vsebin v šolske predmete oziroma učni načrt)
6. OBVEŠČANJE in OZAVEŠČANJE (v ustanovi, v lokalni oziroma širši skupnosti)
7. EKOLISTINA (izjava o ekoposlanstvu v obliki ekolistine, ki jo pripravi ustanova sama)

V šolskem letu 2020/2021 bomo nadaljevali z našimi dolgoletnimi projekti: Ekošola meri odtis CO₂, Podnebne spremembe, E-SPACE: Ekošola spodbuja krožno gospodarstvo, Odpadkom dajemo novo življenje, Misija: Zeleni koraki, Mladi poročevalci za okolje, Hrana ni za tjavendan, EKO-PAKET, Znanje o gozdovih, Mladi v svetu energije, Šolska VRTilnica, Altermed, Ekokviz OŠ (krožno gospodarstvo 6. r.; hrana 7.r.; energija 8. r.) Ekokviz SŠ (energija/ogljčni odtis), Likovni natečaj za kreativne izdelke, Ekobranje za ekoživljenje.

Več: **Program dela za VRTCE; Program dela za OŠ; Program dela za SŠ; Program dela za FAKULTETE;**